ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកិច្ចការនារី MINISTRY OF WOMEN'S AFFAIRS

ក្រសួងផែនការ

ក្រសួងសុខាភិបាល

អនុសាសន៍គោលនយោបាយសង្ខេប Policy Brief

លើកកម្ពស់សេវាឆ្លើយតបចំពោះស្ត្រី និងកុមាររស់រានមានជីវិតពីការរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ

មិថុនា ២០២៤

ក្រសួងកិច្ចការនារី សហការជាមួយ
ក្រសួងសុខាភិបាល វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ
បានបង្កើតក្រុមការងាររៀបចំអនុសាសន៍គោលនយោបាយសង្ខេប

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រសួងផែនការ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ

Bloomberg Philanthropies | DATA FOR HEALTH INITIATIVE | Vital Strategies

D2P Data to Policy | CAMBODIA

ការឆ្លើយតប និងការសម្របសម្រួលផ្តល់សេវាដល់ស្ត្រីនិងកុមាររស់រានមានជីវិតពីការរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ មិនទាន់ពេញលេញ

អំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ(GBV)បង្ក ឬទំនងជាបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ឬការឈឺចាប់ផ្នែករាងកាយ ផ្លូវភេទ ឬផ្លូវចិត្តចំពោះស្ត្រី រួមទាំងការគំរាមប្រព្រឹត្តទង្វើទាំងនោះ ដោយបង្ខិតបង្ខំ ឬការដកហូតសេរីភាពតាមទំនើងចិត្ត មិនថាកើតមានឡើងនៅទីសាធារណៈ ឬក្នុងជីវិតឯកជន។ នៅទូទាំងសកលលោក មានការទទួលស្គាល់ថា វិសមភាពយេនឌ័រ គឺជាបុព្វហេតុឫសគល់នៃGBV ។ យោងតាមរបាយការណ៍អង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាពកម្ពុជា ឆ្នាំ២០២១-២២ (CDHS) ផ្នែកអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ បង្ហាញឱ្យឃើញថាក្នុងចំណោមស្ត្រី ដែលធ្លាប់មានដៃគូសរុបចំនួន ៥.៧៨០នាក់ មានអាយុពី១៥-៤៩ឆ្នាំ ដែលត្រូវបានសម្ភាសន៍តាមរយៈការសិក្សានេះ ចំនួន២១% ធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សាពីដៃគូស្និទ្ធស្នាលក្នុងជីវិតរបស់ពួកគេ ។ ក្នុងនោះ អំពីអំពើហិង្សាផ្លូវចិត្ត គឺមានអត្រាខ្ពស់ជាងគេ ១៨,៧% បន្ទាប់មកអំពើហិង្សាលើរាងកាយ ៨,៧% និងអំពើហិង្សាផ្លូវភេទ ២,៦% ។ អំពើហិង្សា ក្នុងគ្រួសារ និង/ឬអំពើហិង្សាប្រព្រឹត្តដោយដៃគូស្និទ្ធស្នាល គឺជាទម្រង់នៃអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ(GBV) ដែលកើតមានច្រើនជាងគេបំផុត ហើយគឺជាកង្វល់ដ៏ធ្ងន់ ធ្ងរក្នុងពិភពលោកក៏ដូចជាក្នុងសង្គមកម្ពុជា។ យោងតាមការអង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាពប្រជាជនកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២១-២២បង្ហាញឱ្យឃើញថា៖

ប្រភេទនៃអំពើហិង្សាធំៗទាំងបី

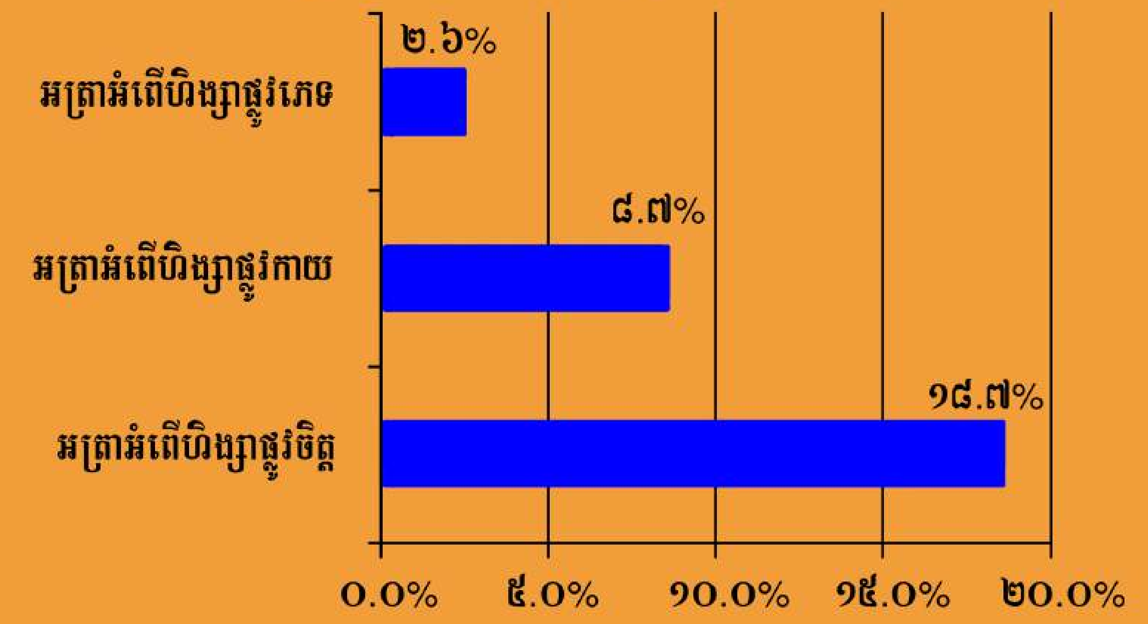

ប្រភពៈរបាយការណ៍ អង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាពកម្ពុជា (CDHS) ឆ្នាំ២០២១-២២

- ជាង ២០% នៃស្ត្រីកម្ពុជាបានរាយការណ៍ថា ពួកគេធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សាផ្លូវកាយ ផ្លូវភេទ ផ្លូវចិត្ត ឬផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយដៃគូស៊ីទ្ធស្នាលនៅក្នុងជីវិតរបស់ខ្លួន។
- ជាទូទៅ ១៣% នៃស្ត្រីអាយុ ១៥-៤៩ឆ្នាំ ដែលធ្លាប់រៀបការ បានរាយការណ៍ថាធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សាផ្លូវកាយ ផ្លូវភេទពីសំណាក់គូស្រករបស់ខ្លួន។
- ភាគរយស្ត្រីអាយុពី១៥-៤៩ឆ្នាំ ធ្លាប់រងអំពើហិង្សាលើរាងកាយពីដៃគូស្និទ្ធស្នាល មាន ៨,៧%។
- ស្ត្រីប្រមាណ ៣នាក់ ក្នុងចំណោម ១០នាក់ ធ្លាប់បានស្វែងរកជំនួយដើម្បីបញ្ឈប់អំពើហិង្សាដែលខ្លួនធ្លាប់ទទួលរង ហើយមានតែ ៣១% ប៉ុណ្ណោះដែលរាយការណ៍ថាបានស្វែងរកជំនួយពីសេវាផ្លូវការ ។

ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ(GBV) ការពង្រីកកន្លែងផ្តល់សេវាចម្រុះឆ្លើយតបចំពោះជនរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ នៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែក ដែលមានអត្រាអំពើហិង្សាខ្ពស់ ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាផ្នែកមួយនៃយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ នីតិកាលទី៧ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

យោងអនុសាសន៍របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ អតីតនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្លែងក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីស្ត្រី កាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៩(២) ផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាលើស្ត្រី ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣(១) និងលទ្ធផលនៃសន្និបាត បូកសរុបការងារឆ្នាំ២០២៣ និងផែនការសកម្មភាពការងារឆ្នាំ២០២៤ របស់ក្រសួងកិច្ចការនារី ឆ្នាំ២០២៤ ក្រោមអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់សម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា កាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៤ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដែលមានក្រសួងកិច្ចការនារី ជាសេនាធិការ និងជាយន្តការថ្នាក់ជាតិ ក្នុងការសម្របសម្រួលលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ ការទប់ស្កាត់ការឆ្លើយតបចំពោះអំពើហិង្សាលើស្ត្រី និងក្មេងស្រីគ្រប់រូបភាពក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយសហការជាមួយក្រសួងសុខាភិបាលក្នុងការរៀបចំកន្លែងផ្តល់សេវាចម្រុះឆ្លើយតបចំពោះជនរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ នៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែករាជធានី-ខេត្ត បន្ថែមលើយន្តការដែលមានស្រាប់គឺ ក្រុមការងារឆ្លើយតបជាពហុវិស័យចំពោះអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ នៅតាម បណ្តាលខេត្តមួយចំនួន។ កិច្ចការដ៏សំខាន់មួយទៀតក្នុងសកម្មភាពទប់ស្កាត់ និងការឆ្លើយតបនឹងអំពើហិង្សាទាំងលើស្ត្រី និងកុមារ គឺការធ្វើកំណត់ត្រាទិន្នន័យករណីអំពើហិង្សាឱ្យបានលំអិតដែលបច្ចុប្បន្នកំពុងត្រូវបានអនុវត្តន៍ តាមរយៈបញ្ជីកត់ត្រាសម្រាប់បុគ្គលិកសុខាភិ បាល ដោយតម្រូវឱ្យគាត់សរសេរចូលនូវគ្រប់ទិន្នន័យដែលបែងចែកតាមយេនឌ័រ ដូចជា អាយុ **ភេទ ស្ថានភាពគ្រួសារ ប្រភេទនៃអំពើហិង្សា អ្នកប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សា ការព្យាបាល ដែលបានផ្តល់ទីកន្លែងដែលគេបានបញ្ជូន** មកនិងទីកន្លែងដែលត្រូវបញ្ជូនទៅរកសេវា។ទោះបីជាកំណត់ត្រាត្រូវបានកត់ចូលដោយដៃ គឺវាពិតមានសារប្រយោជន៍ពីព្រោះវាអាចឱ្យយើងបានដឹងពីចំនួនករណី និងប្រភេទនៃអំពើហិង្សា ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ និងប្រភេទនៃជនប្រព្រឹត្ត។

ការវិភាគបញ្ហា

អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និង/ឬអំពើហិង្សាប្រព្រឹត្តដោយដៃគូស្និទ្ធស្នាល គឺជាទម្រង់នៃអំពើហិង្សាទាក់ទង នឹងយេនឌ័រ (GBV) ដែលកើតមានច្រើនជាងគេបំផុត ហើយគឺជាកង្វល់ដ៏ធ្ងន់ធ្ងរក្នុងពិភពលោកក៏ដូចជាក្នុងសង្គមកម្ពុជា។ យោងតាមការអង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាពប្រជាជនកម្ពុជាឆ្នាំ២០២១-២២ បង្ហាញឱ្យឃើញថា៖

- ២១% នៃស្ត្រីដែលមានអាយុ ១៥-៤៩ឆ្នាំ ធ្លាប់រៀបការ បានរាយការណ៍ថា ពួកគេធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សាផ្លូវកាយ ផ្លូវភេទ ផ្លូវចិត្ត ឬផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយដៃគូសិទ្ធស្នាលនៅក្នុងជីវិតរបស់ខ្លួន។
- ១៣% នៃស្ត្រីអាយុ ១៥-៤៩ឆ្នាំ ដែលធ្លាប់រៀបការ បានរាយការណ៍ថាធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សាផ្លូវកាយ ផ្លូវភេទពីសំណាក់ដៃគូស្និទ្ធស្នាល របស់ខ្លួន ក្នុងរយៈពេល១២ខែ។
- ស្ត្រីប្រមាណ ៣នាក់ក្នុងចំណោម១០នាក់ ដែលធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សា ធ្លាប់បានស្វែងរកជំនួយដើម្បីបញ្ឈប់អំពើហិង្សា ហើយមានតែ៣១%ប៉ុណ្ណោះដែលរាយការណ៍ថាបានស្វែងរកជំនួយពីសេវាផ្លូវការ ។
- កុមារជាងពាក់កណ្តាលបានជួបប្រទះអំពើហិង្សាយ៉ាងហោចណាស់ម្តងនៅមុនពួកគេមានអាយុ១៨ឆ្នាំ(៤)

អនុសាសន៍គោលនយោបាយ

ក្រសួងកិច្ចការនារី និងក្រសួងសុខាភិបាល ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនិងជំរុញការអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់បង្កើតកន្លែងផ្តល់សេវាចម្រុះនៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែករាជធានី ខេត្តទូទាំងប្រទេស ដែលជាឧបករណ៍ ដ៏មាន សារៈសំខាន់ សម្រាប់ជាជំនួយស្មារតីដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការបង្កើតកន្លែងផ្តល់សេវាចម្រុះឆ្លើយតបចំពោះជនរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ នៅតាមមន្ទីរពេទ្យរាជធានី ខេត្ត និងលើកកម្ពស់ការអនុវត្តការផ្តល់ សេវាដោយមានការគោរពអភិក្រមសិទ្ធិមនុស្ស ការធានាសុវត្ថិភាព ការពង្រឹងភាពអង់អាចជាក់ស្តែង ឥរិយាបថមិនស្តីបន្ទោស និងមិនធ្វើការវិនិច្ឆ័យ ការរក្សាឯកជនភាពនិងការសម្ងាត់និងការមិនរើសអើង ជាពិសេសតម្រង់ទិសក្នុងការរៀបចំកន្លែងផ្តល់សេវាចម្រុះឆ្លើយតបចំពោះជនរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រតាមបទដ្ឋាន សមស្រប និងឆ្លើយតបចំពោះតម្រូវការរបស់ជនរងគ្រោះ ដោយគោរពសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងដោយគ្មានការរើសអើង។

ជម្រើសគោលនយោបាយនីមួយៗដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ មានគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិរបស់វា ហើយជម្រើសអាស្រ័យលើអាទិភាព និងឧបសគ្គរបស់អ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្ត។

- អនុសាសន៍គោលនយោបាយ ទី១ គឺជាអាទិភាពទី១សម្រាប់ការបង្កើនលទ្ធផលសុខភាព និងធានាសមធម៌ ប៉ុន្តែទាមទារការវិនិយោគច្រើន ហើយប្រឈមនឹងបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តសំ ខាន់ៗមួយចំនួន ដូចជាកិច្ចសហការ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ថវិកា ។
- អនុសាសន៍គោលនយោបាយ ទី២ ផ្តល់នូវវិធីសាស្ត្រដែលមានប្រសិទ្ធភាព ក្នុងការបង្កើនយន្តការនិងធនធានមនុស្សក្នុងការចូលរួមទប់ស្កាត់ និងឆ្លើយតបអំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងយេនឌ័រ កាន់តែមានភាពល្អប្រសើរ ប៉ុន្តែទាមទារការវិនិយោគ និងពេលវេលាច្រើន ។ អនុសាសន៍ទី២នេះត្រូវតែ ធ្វើដំណាលគ្នាជាមួយអនុសាសន៍ទី១ ពិសេសចំពោះទីកន្លែងដែកបង្កើតថ្មី។
- អនុសាសន៍គោលនយោបាយ ទី៣ ផ្តល់នូវវិធីសាស្ត្រដែលមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីស្វែងរកបាននូវភាពខ្វះចន្លោះ បញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តការងារ ដើម្បីធ្វើការកែសម្រួល បំពេញបន្ថែមភាពខ្វះចន្លោះឬបញ្ហាប្រឈមនេះ ឱ្យកាន់តែមានសុគតភាព និងភាពល្អប្រសើរ ប៉ុន្តែទាមទារការវិនិយោគទាំងថវិកា ធនធានមនុស្ស និងពេលវេលាច្រើន ។
- អនុសាសន៍គោលនយោបាយទី៤ អាចនឹងមិនអាចអនុវត្តបានទេដោយត្រូវចំណាយថវិកាខ្ពស់និងពេលវេលាស្វែងរកការគាំទ្រ ព្រោះទាមទារការកែសម្រួលធនធាន និងរៀបចំជាប្រពន្ធ័ គ្រប់គ្រង និងបញ្ជូនត្រឹមត្រូវ។

Bloomberg Philanthropies
DATA FOR HEALTH INITIATIVE
Vital Strategies